

Samarbeid mellom bibliotekar og forsker – fra oppdrag til litteratursøk

ingvild.Kirkehei@fhi.no & lillebeth.larun@fhi.no

10.02.2021

Etater i den sentrale helseforvaltningen

Helse- og omsorgsdepartementet

KUNNSKAPSLEVERANDØR

FAGMYNDIGHET

Helsedirektoratet

TILSYNSMYNDIGHET

 Direktoratet for e-helse

Bioteknologirådet

Helseklage
Nasjonalt klageorgan
for helsetjenesten

Statens legemiddelverk
Norwegian Medicines Agency

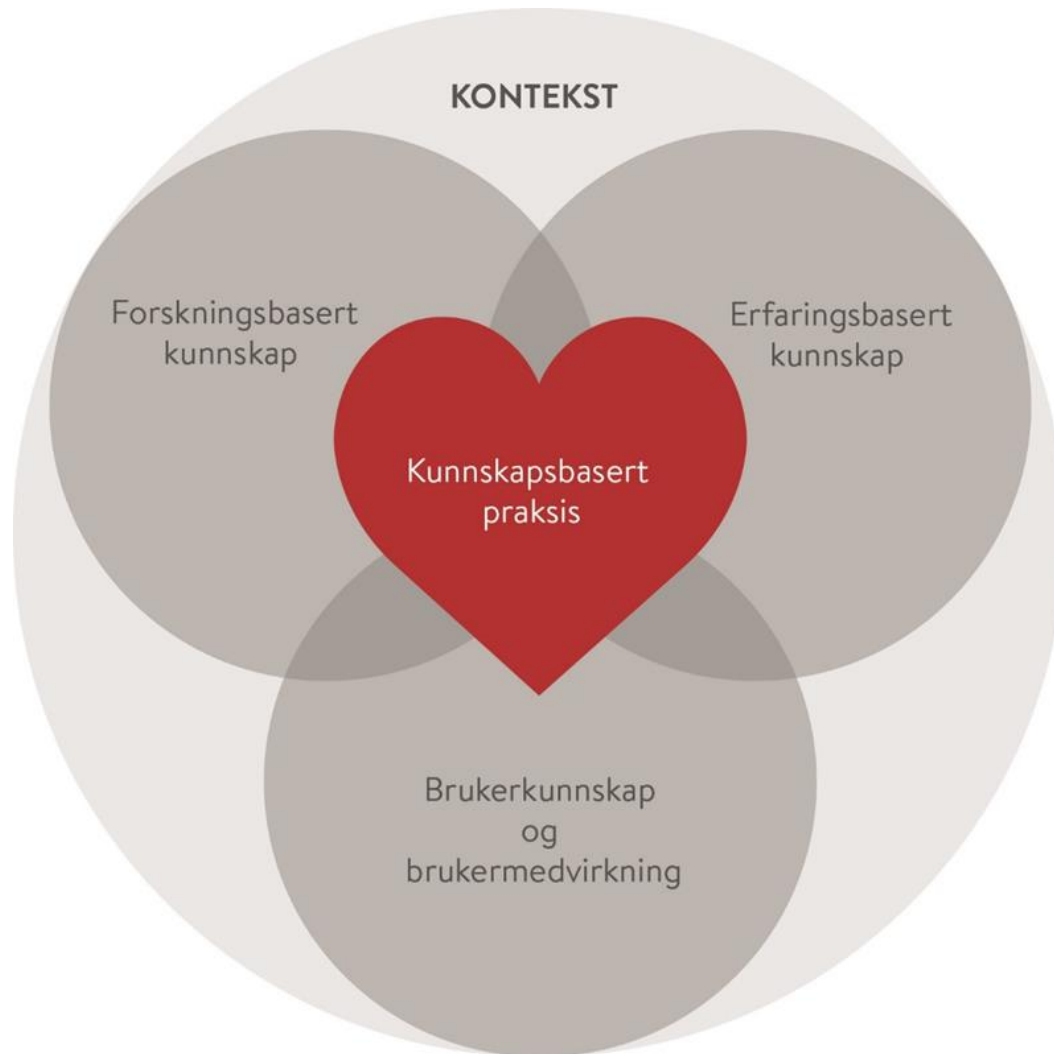

Kjerneoppgaver og ekspertiseområder

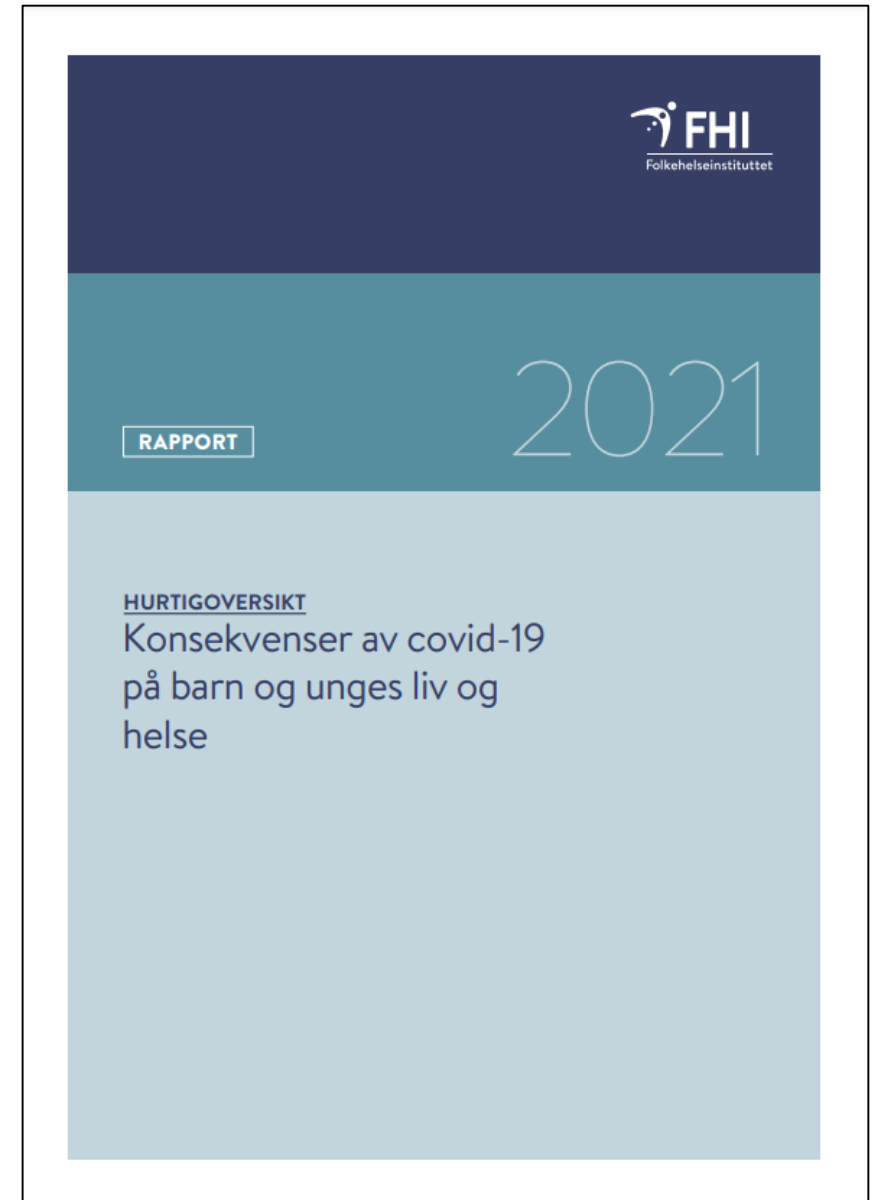

Kunnskapsbasert praksis og policy

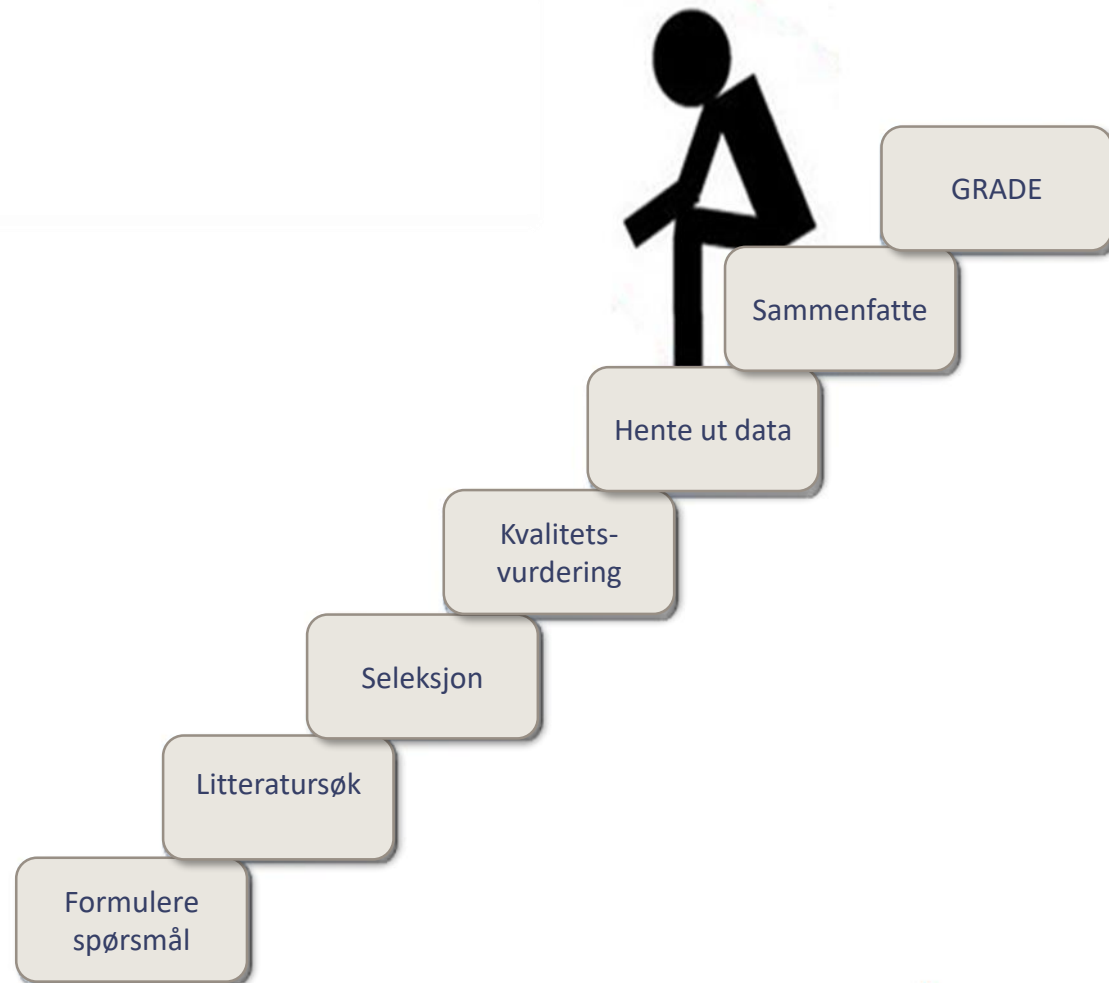
Kunnskapsoppsummeringer

- Systematiske oversikter
- Metodevurderinger
- Hurtigoversikter
- Kartleggingsoversikter
- Litteratursøk med sortering
- Forskningsomtaler

Arbeidsprosessen

1. Formuler spørsmålet
2. Definere seleksjonskriterier
3. Identifisere studier
4. Utvelgelse av studier
5. Vurdering av metodisk kvalitet
6. Datauttrekk
7. Datanalyse
8. Tillit til dokumentasjonen
9. Formidle

Funn fra litteraturen

Bibliotekarens ferdigheter bidrar betydelig til kvaliteten i den systematiske oversikten. Bibliotekarens rolle har endret seg fra å være en støtte til å være en viktig forskningspartner.

Beck C. Research partner and search methodology expert : the role of the librarian in systematic reviews. Chapter 8. I: Raju R, Johnson AA, Miller G, Pietersen J, red. The quest for deeper meaning of research support. University of Cape Town Libraries; 2015.

Bibliotekarens kompetanse er integrert med forskernes faglige og kliniske kompetanse. Samarbeidet består i en rekke intense og iterative beslutningsprosesser.

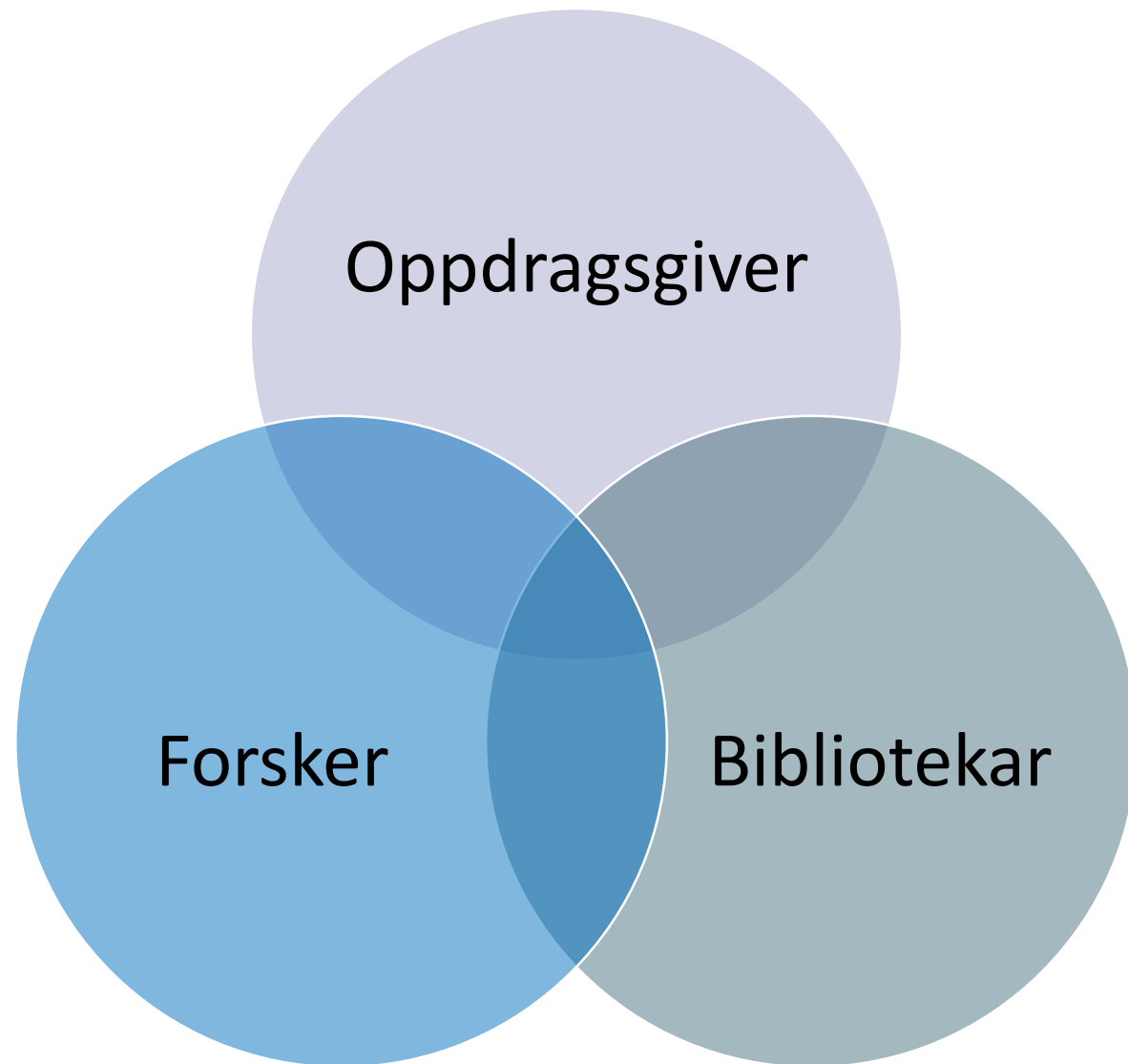
Swinkels A, Briddon J, Hall J. Two physiotherapists, one librarian and a systematic literature review: collaboration in action. *Health Information & Libraries Journal* 2006;23(4):248-56. doi.org/10.1111/j.1471-1842.2006.00689.x

“Roles for librarians in systematic reviews: a scoping review.”
Eksempler på godt dokumenterte roller: Kildevalg, søk, undervisning.

Mindre dokumenterte roller:
Planlegging, spørsmålsformulering og fagfellevurdering.

Spencer AJ, Eldredge JD. Roles for librarians in systematic reviews: a scoping review. *J Med Libr Assoc.* 2018;106(1):46-56. doi:10.5195/jmla.2018.82

Vi jobber i team

Pilotprosjekt med Kunnskapskommunen H&O Vest

BERGEN
KOMMUNE

Komplementære mål:

Målet er å styrke den kunnskapsbaserte utviklingen av de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Kunnskapsbaserte tjenester skal gi bedre kvalitet til innbyggerne.

Vårt samfunnsoppdrag er å produsere, oppsummere og kommunisere kunnskap for å bidra til godt folkehelsearbeid og gode helse- og omsorgstjenester.

Forslag fra kommunen

P	I	C	O
Population	Intervention	Control	Outcome
Eldre innbyggere over 65	Alternative boligformer til eldre som har behov for dette som følge av funksjonsfall eller ensomhet.	Sammenligne effekten av ulike boligformer for eldre (for eksempel omsorgsbolig, omsorg pluss bolig, bofellesskap, bokollektiv mm- men gjerne også boformer som per i dag i liten grad brukes i Norge, for eksempel demenslandsbyer, kombinerte eldreboliger og studentboliger etc.).	1)Kostnader for ulike boformer, for eksempel: Hva er totalkostnadene (både eksklusive og inkl. legetjenester, pleie-og omsorgstjenester etc.) for de ulike boformene- for kommunen? Hvilke alternative boformer utsetter behovet for sykehjemsplass i størst grad? Og hvor går grensen for at sykehjem ikke lenger er den dyreste boformen? 2) Brukeres opplevelse av ensomhet ved ulike boformer.

Avklare behov med oppdragsgiver

- Både forsker og bibliotekar deltar
- Oppdragsgiver i fokus
- Samarbeid og likeverd
- Ikke fokus på søket ennå

Sjekkliste for avklaringssamtale (work in progress)

- Avklare felles forståelse av kjernebegreper
- Avklare behov
- Avklare forventninger
- Avklare PICO
- Avklare anvendbarhet
- Videre samarbeid

Hva betyr alternative boligformer for eldre?

P	I	C	O	S
Population	Intervention	Control	Outcome	Study design
Eldre med funksjonsfall eller ensomhet	Boligformer (omsorgsbolig, omsorg pluss bolig, bofellesskap bokollektive demenslandbyer Studentboliger)	Boligformer	1) Kostnader (i forhold til sykehjem) 2) Behovet for sykehjemsplass 3) Brukeres opplevelse av ensomhet	?

Seleksjonskriterier versus søk

Inklusjon- og eksklusjonskriterier

- Populasjon
 - eldre over 65 år som har funksjonsnedsettelse eller er ensomme
- Tiltak
 - boformer som ikke er hjemme, på sykehjem eller sykehus
- Sammenligning
 - som over
- Utfall
 - fysisk funksjon og ensomhet

Søketermer

- Populasjon
 - eldre
- Tiltak
 - boformer
- Sammenligning
 - boformer
- Utfall
 - funksjon og ensomhet

Hvordan bestille et søk og forstå søkeresultatet?

- Forståelse for spørsmålsstilling og seleksjonskriterier
- Forståelse for grunnleggende søketeknikker
- Delta i planlegging av søket
 - Finne søkeord
 - Bruk av emneord og tekstord
- Forståelse for søk i ulike databaser:
 - Ovid MEDLINE
 - Ovid Embase
 - ISI Web of Science
- Eksportere referanser til EndNote
- Screening i Rayyan (og Covidence)

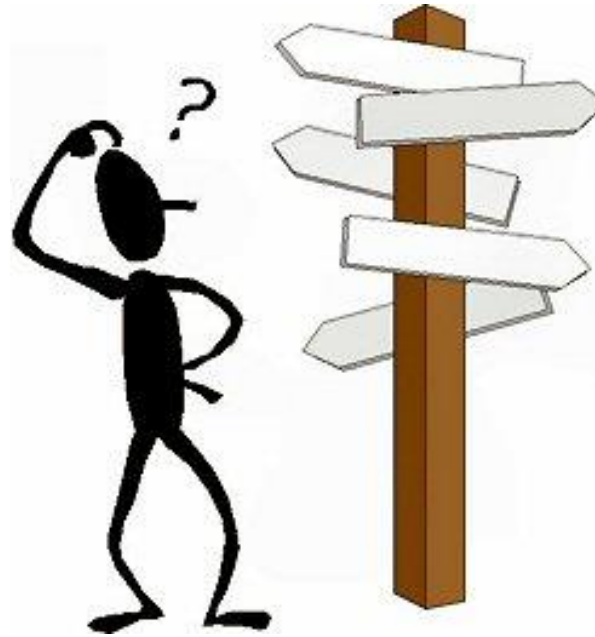

1	Low Back Pain/	14104	MeSH	Low back pain (LBP)
2	(low* back pain or lumbago).tw.	19362	Tekstord. Finner både lower back pain og low back pain	
3	1 or 2	23958		
4	Manipulation, Spinal/	1142	MeSH	Spinal manipulative therapy (SMT)
5	manipulat*.tw.	123327	Tekstord. Finner både manipulation og manipulative.	
6	4 or 5	123723		
7	3 and 6	869		Artikler hvor både LBP OG SMP forekommer
8	meta-analysis/	49330	MeSH	Avgrenset til RCT-er og systematiske oversikter
9	(systematic* review* or meta-analys*).tw.	103126	Tekstord	
10	Randomized Controlled Trial/	377177	MeSH	
11	random*.tw.	719120	Teksord	
12	8 or 9 or 10 or 11	891145		
13	7 and 12	328		

<https://rayyan.qcri.org/>

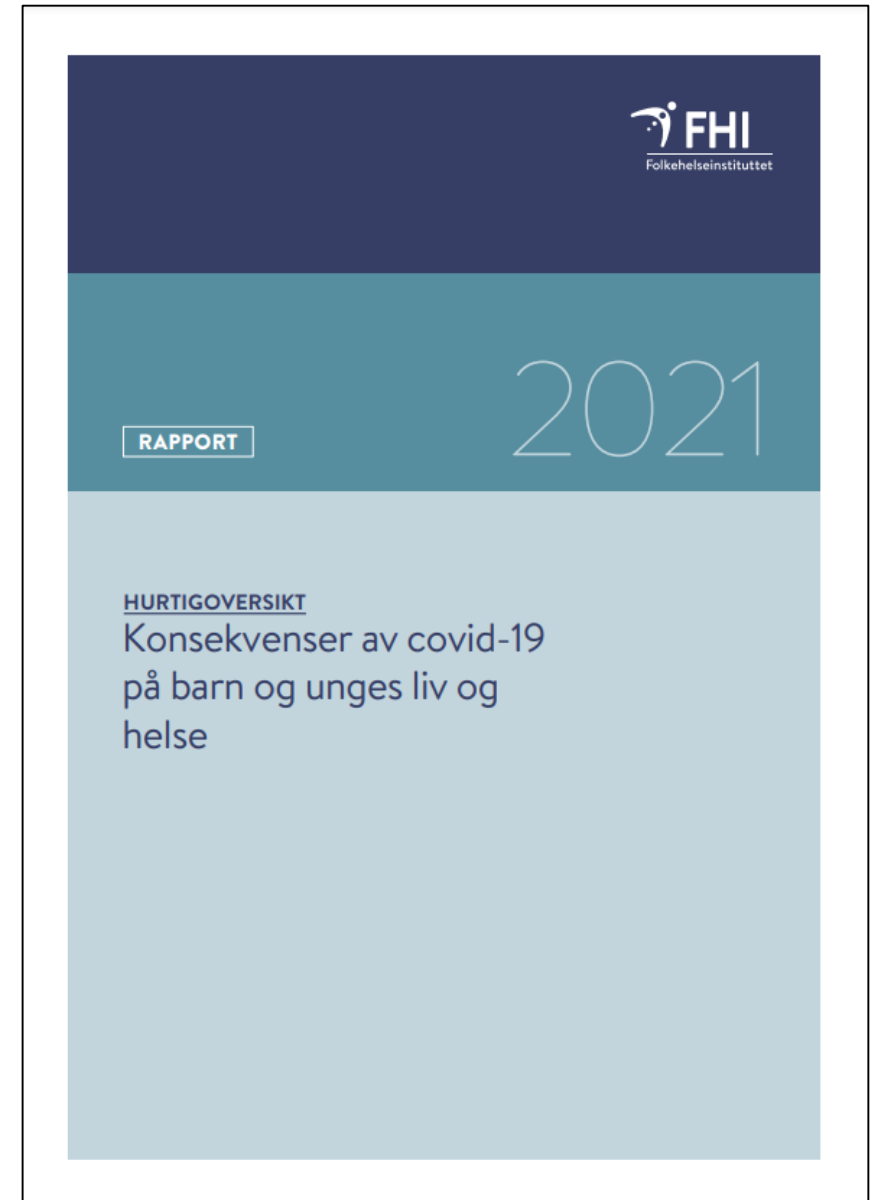
Working with Rayyan

Kunnskapsoppsummeringer

- Systematiske oversikter
- Metodevurderinger
- Hurtigoversikter
- Kartleggingsoversikter
- Litteratursøk med sortering
- Forskningsomtaler

Forutsetninger for godt samarbeid

LAGARBEID

- Likeverd og respekt
- Tillit
- Kunnskap om hverandres spesialkompetanse og verktøy
- Forventningsavklaring

CC0 Public Domain
<https://pxhere.com/en/photo/1091595>

Ressurser

Høgskulen på Vestlandet Studietilbod Forsking Samarbeid

ipmarte Studium 10.12.2021

Kunnskapsbasert praksis

Master, høsten 2021

Ønsker du å bidra til kvalitetsforbedring i helse- og sosialtjenestene?

Kunnskapsbasert praksis

Helsebiblioteket.no • Kunnskapsbasert praksis

Er du kliniker, lærer eller student i medisin og helsefag? Her kan du lære å finne, vurdere og bruke forskningsbasert kunnskap i praksis.

1. Refleksjon over egen praksis

2. Spørsmålformulering

3. Litteratursøk

4. Kritisk vurdering

5. Anvende

6. Evaluere praksis

Kunnskapsbasert praksis innebærer at fagutøvere bruker ulike kunnskapskilder i praksis. Ved å bruke forskningsbasert kunnskap, erfaringer fra praksis og pasientens kunnskap og behov bedrer vi kvaliteten på tjenestene våre.

Kunnskapsbasert praksis (KBP) er å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i en gitt situasjon.